

STRATEGISK ENERGIPLAN 2023
DEL 1 AF 3

GASFORSYNING

27. MARTS 2023

FORORD

Afsættet for Vordingborg Kommunes strategiske energiplan er dels den aktuelle energikrise, som tilsiger, at der skal gøres en stor indsats for afvikling af anvendelsen af olie fra undergrunden og naturgas i Danmark, dels vedtagelsen af Vordingborg Kommunes DK2020-Klimaplan, som rummer indsatser på energiområdet, der skal bidrage til reduktion af CO₂-udledning.

Energiplanen giver et overblik over energiforbrug og -produktion i Vordingborg Kommune af gas-, varme- og el-forsyningen, som beskrives i 3 selvstændige planer.

De tværgående emner i energiplanerne er:

- Behovet for mere vedvarende elproduktion fra solceller og vindmøller, som er opstået som følge af elektrificering på transportområdet, hvilket også omfatter produktion af biobrændstoffer med Power-to-X.
- Behovet for udfasning af olie og naturgas til opvarmningsformål.

Målsætningerne skal ikke kun forbedre klimaet. De skal også fremme udviklingen i Vordingborg Kommune. Derfor skal nye tiltag:

- bidrage til kommunens klimamål (CO₂-reduktion),
- understøtte den kommunale vision i forhold til grøn omstilling i Vordingborg Kommunes bosætnings-, beskæftigelses- og erhvervspotentiale,
- understøtter de nationale målsætninger for den grønne omstilling og
- øge forsyningssikkerheden.

Det er samtidig en målsætning, at biodiversiteten fremmes og natur-, kultur- samt landskabsværdier styrkes. Ved etablering af store energianlæg bliver særligt sidstnævnte en udfordring.

Planen erstatter den Strategiske Energiplan fra 2016, som i vid udstrækning er realiseret. Målsætningen med energiplanen fra 2016 var, at der skulle produceres vedvarende energi i et omfang svarende til forbruget i kommunen. Opførelsen af biogasanlægget ved Køng og nye store solcelleanlæg f.eks. i Barmosen i 2022 bevirker, at målsætningerne stort set er indfriet. Udviklingen tilsiger dog et behov for øget grøn omstilling lokalt og nationalt.

God læselyst!

På Kommunalbestyrelsens vegne

Mikael Smed
Borgmester

Anders J. Andersen
Udvalgsformand Klima- og Teknikudvalget

1. MÅLSÆTNING

Med udgangspunkt i Vordingborg Kommunes DK2020 Klimaplan skal produktionen fra vedvarende energikilder i Vordingborg Kommune som minimum svare til forbruget i kommunen inden 2030. I forhold til gasforsyning betyder dette, at den lokale biogas produktion som minimum skal modsvare forbruget i Vordingborg Kommune.

På nationalt plan er de statslige ambitioner formuleret i "Danmark kan mere II". Det er hensigten, at Danmark i 2030 skal være forsynet med 100% grøn gas. Vejen hertil er mindre forbrug og øget biogasproduktion. I fremtiden vil den grønne gas i større udstrækning blive brugt i industrien, mens husholdninger skifter til fjernvarme og el-drevne varmepumper.

2. STATUS

Gasforbruget i Vordingborg Kommune anvendes primært til opvarmningsformål, hvilket jf. den statslige strategi skal udfases. Ud over opvarmning anvendes naturgassen af 3 virksomheder til procesvarme, hvilket er der, hvor gassen i fremtiden skal anvendes.

	Forbrug (MWh)
Husholdninger	44.055
Erhverv til opvarmning	23.226
Fremstillingsvirksomhed	37.568
Samlet naturgasforbrug	104.850

Skema 1: Gasforbruget i Vordingborg Kommune 2020.

Kilde: Energi og CO₂-regnskabet (Energistyrelsen)

Siden opgørelsen for 2020 er forbruget blevet reduceret gennem etablering af varmepumpe og solvarme på Præstø Fjernvarme, som erstatning for anvendelsen af naturgas på varmeværket. Derudover er der sket udrulning af fjernvarme til Kastrup-Ndr. Vindinge og Ørslev, hvor naturgasfyrede ejendomme har fået mulighed for at omstille sig til fjernvarme.

3. FREMSKRIVNING 2030

Fremskrivningen tager udgangspunkt i DK2020 Klimaplanen fra 2022, hvori det er forudsat, at gas udfases til varmforsyningsformål i husholdninger og erhverv, hvor der udvides med fjernvarme. Derudover vurderes 40% af øvrige naturgaskunder at omstille til varmepumper uden yderligere indsats fra kommunens side. Som udgangspunkt forventes fremstillingsvirksomheder er fastholdelse anvendelsen af naturgas til procesvarme.

	Forbrug (MWh)
Forbrug – Husholdninger	13.600
Forbrug – Erhverv til opvarmning	7.200
Forbrug – Fremstillingsvirksomhed	37.568
Samlet gasforbrug 2030	58.368

Skema 2: Estimeret gasforbrug i 2030.

Kilde: DK2020 Klimaplan.

Siden beregningerne blev foretaget i forbindelse med udarbejdelsen af Vordingborg Kommunes DK2020 Klimaplan, er der indtruffet en energikrise, som må forventes at bidrage med en langt større udfasning af gasforbruget både til varformål og fremstillingsvirksomhed.

I sommeren 2022 begyndte Køng Biogas at levere biogas til naturgasnettet. Forventningen er, at der på anlægget produceres 20 mio. m³ bionaturgas pr. år, hvilket langt overstiger det nuværende gasforbrug i Vordingborg Kommune og i høj grad vil overstige det fremtidige forventede gasforbrug.

	Produktion (MWh)
Køng Mose Biogas	211.000
Samlet Biogasproduktion 2023-	211.000

Skema 3: Forventet biogasproduktion på Køng Biogas.

Kilde: Nature Energy

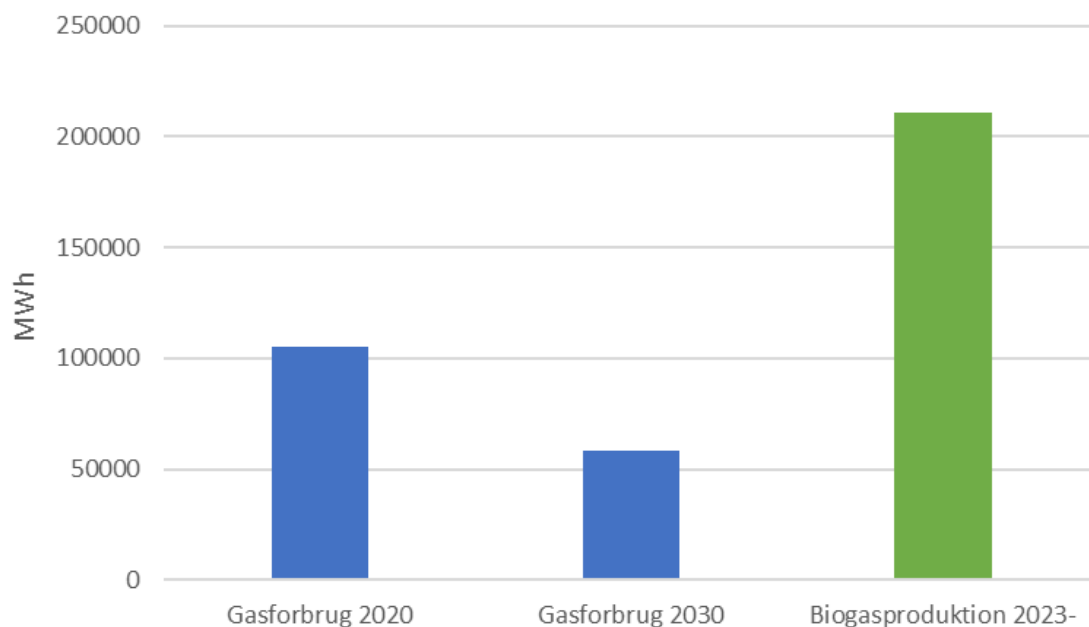

Illustration 1: Nuværende gasforbrug (2020) og fremtidige gasforbrug (estimat for 2030), samt produktionen fra Køng Biogas.

4. STRATEGISKE OVERVEJELSER

Vordingborg Kommune har allerede i dag en biogasproduktion, som overstiger gasforbruget, hvorfor ambitionen for selvforsyning er opnået. I DK2020 Klimaplanen fra 2022 er der fortsat fokus på reduktion af gasforbruget gennem udvidelse af fjernvarmeområder, oplysningsvirksomhed omkring udfasning af fossil brændsel (olie og gas) til vedvarende energikilder (varmepumper) over for forbrugere, hvor der ikke etableres fjernvarme.

I fremskrivningen vil forbruget primært ligge hos fremstillingsvirksomheder, hvilket er i overensstemmelse med de statslige ambitioner for anvendelsen af biogas på naturgasnettet. Ved udfasning af gasforbruget på de lokale virksomheder eller ved etablering af yderligere biogasanlæg vil Vordingborg Kommune kunne øge sit bidrag til den grønne omstilling på nationalt plan.

Den samlede strategi for de kommunale indsatser er, at gas udfases til opvarmning i 2030 og i fremstillingsvirksomheder inden 2040.

5. INDSATS

Indsats på kort sigt 2023-2028	
Omstilling til fjernvarme	<p>Kommunen vil gennem effektiv sagsbehandling fremme fjernvarmeselskabernes ønsker til udbygning af de eksisterende fjernvarmenet til nuværende naturgasfyrede områder.</p> <p>Kommunen vil understøtte lokale initiativer i forhold til udbredelse af fælles varmeløsninger. Dette skal ske gennem udarbejdelse af for analyser og kortlægninger, som kan danne grundlag for etablering af nye lokale varmeselskaber, eller som grundlag for inddragelse af eksisterende varmeforsyningsselskaber i nye områder. I første omgang omfatter dette analyser af mulighederne i den østlige del af Præstø samt Lundby.</p>
Omstilling til varmepumper	<p>Kommunal oplysningsvirksomhed i forhold til alternativer til naturgas, dette primært i forhold til etablering af varmepumper. Oplysningsvirksomheden sker i samarbejde med SparEnergi.dk, dels digitalt og dels ved afholdelse af fysiske informationsmøder.</p>
Nye biogasanlæg	<p>Kommunen tager ikke initiativ til nye biogasanlæg. Men vil gennem planlægningen understøtte nye anlæg, hvis dette understøtter en lokal udvikling af landbruget eller som bidrag til omstilling af transportsektoren.</p>

Indsats på lang sigt 2029-	
100% udfasning af gas	<p>Kommunen vil gennem dialog om alternativer fremme udfasningen af gas i de resterende gasforbrugende fremstillingsvirksomheder.</p>

Vordingborg Kommune

Postboks 200
Østergårdstræde 1A
4772 Langebæk
Tlf. 55 36 36 36